

Спеціалізованій вченій раді Д 44.877.01 у
Вищому навчальному закладі Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу Кімуржий Марії Іванівни
на тему «Управління потенціалом розвитку підприємств
житлово-комунального господарства»,
подану на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук
за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

1. Актуальність теми дисертаційного дослідження.

Питання реформування, розвитку житлово-комунального господарства, адоптації його до постійно зростаючих вимог громадян є пріоритетним у діяльності держави та потребує відповідного науково-практичного обґрунтування. Основними складовими реформування галузі є: ліквідація монополії у комунальному секторі, упорядкування тарифної політики, запровадження енергозберігаючих технологій, тощо. Метою перспективного розвитку галузі є забезпечення населення послугами належного рівня, якості та управління потенціалом розвитку діяльності суб'єктів господарювання. Проблемами галузі є зношеність комунальної інфраструктури, довготривала відсутність інвестицій та дефіцит обігових коштів підприємств, що призвели до значного погіршення технічного стану основних фондів, підвищення аварійності об'єктів, збільшення питомої ваги непродуктивних витрат матеріальних та енергетичних ресурсів, що негативно впливає на рівень та якість послуг, фінансовий стан підприємств. З огляду на головні напрями державної політики реформування житлово-комунального господарства, що полягають у створенні умов для розвитку та ефективного функціонування підприємств за рахунок поступового переходу на бездотаційний, самоокупний принцип роботи, поліпшення фінансового стану та забезпечення їх прибутковості, задоволення потреб споживачів у житлово-комунальних

послугах належної якості, проблема створення ефективної системи управління потенціалом розвитку підприємств є особливо актуальною.

Вирішенню проблеми управління потенціалом розвитку підприємств житлово-комунального господарства присвячені проведені Кімуржій Марією Іванівною дослідження теоретичних засад, методичних підходів та практичних інструментів у процесі формування заходів реалізації стратегічного управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ за видами діяльності.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій сформульованих у дисертації.

Дисертація Кімуржій М.І. є завершеним науковим дослідженням в галузі економіки та управління підприємствами житлово-комунального господарства.

Об'єктом дослідження визначається процес управління потенціалом розвитку підприємств житлово-комунального господарства.

Метою дослідження декларується обґрунтування теоретико-методичних положень та розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення управління потенціалом розвитку підприємств житлово-комунального господарства.

У відповідності з поставленою метою і завданнями в дослідженні пропоновано конструкт поняття «потенціал розвитку підприємства» із зазначенням концептуальних ознак з огляду на нерозривність зв'язку понять «потенціал» та «розвиток»; сформульовано вихідні теоретичні положення управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ з огляду на галузеві особливості та усталену зарубіжну практику; проведено оцінку достатності наявних ресурсів підприємств ЖКГ Полтавської області для ефективного управління потенціалом їх розвитку; проведено системний аналіз екзогенних факторів, що є сприятливими для ефективного управління потенціалом розвитку підприємства; діагностовано стан та пропоновано зміни управління

ЖКГ з огляду на вектор інноваційного розвитку; пропонувано маршрутизацію управління потенціалом розвитку потенціалу підприємств ЖКГ з позицій процесного підходу; сформульовано і обґрунтовано практичні заходи реалізації стратегічних напрямів управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ за видами діяльності.

Вірогідність дисертаційної роботи

Наукові положення, висновки і рекомендації дисертації достатньо обґрунтовані (визначається опрацюванням і використанням великої кількості наукових праць відомих вітчизняних та зарубіжних вчених з питань стратегічних напрямів розвитку підприємств ЖКГ в контексті формування системних заходів управління потенціалом їх розвитку); базуються на використанні класичних та новітніх поглядів на процеси управління в системі ЖКГ, механізми та інструменти оцінювання й управління потенціалом розвитку галузевих підприємств; містять ознаки наукової новизни, мають практичне значення для формування та практичної реалізації стратегії управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ за видами діяльності.

Достовірність і наукова новизна одержаних результатів дисертаційної роботи забезпечується цілеспрямованим відбором ***наукових підходів і методів***, які були використані при вирішенні поставлених завдань. Автор в процесі дослідження орієнтувався на технологію наукових досліджень, фундаментальні положення економічної теорії, економіки, статистики, економіко-математичного моделювання. Дисертантом використовувались такі методи дослідження: *методи теоретичного узагальнення, декомпозиційного та семантичного аналізу, наукової класифікації* (для уточнення базових понять «потенціал», «потенціал підприємства» і «потенціал розвитку підприємства»); *методи порівняльного аналізу, аналогії, побудови наукових гіпотез* (при дослідженні особливостей управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ); *компаративного та історико-логічного аналізу* (при дослідженні зарубіжного досвіду управління потенціалом розвитку

підприємств ЖКГ); *наукового абстрагування та системного підходу* (при розробленні структурно-функціональної моделі механізму управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ); *фінансово-економічного та статистичного аналізу* (для дослідження стану та розвитку підприємств ЖКГ); *графічно-аналітичний метод* (для візуалізації теоретичних і практичних результатів дослідження); *сценарний підхід, метод Дельфі* (для визначення сприятливих можливостей нарощення потенціалу розвитку; *метод SPACE-аналізу* (для створення трикутників рекомендованих стратегій управління); *ітераційного кластерного й таксономічного аналізу* (для побудови стратегічних блоків управління та персоніфікованих заходів стратегії управління підприємствами ЖКГ).

Наукові положення, висновки та рекомендації базуються на роботах провідних вітчизняних і закордонних вчених з досліджуваної проблеми, результатах наукових досліджень, аналізі значного статистичного матеріалу, правових і законодавчих актах та результатах власних досліджень. Висновки і рекомендації автора логічні, випливають із виконаного дослідження, не викликають принципових заперечень.

Наукове значення одержаних результатів дослідження

Основний науковий результат дисертації полягає у розвитку теоретико-методичних положень та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення управління потенціалом розвитку підприємств житлово-комунального господарства.

Отримані теоретико-практичні результати дисертаційної роботи відповідають об'єктивній реальності стратегічного управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ. Обсяг матеріалу є достатнім в обґрунтуванні запропонованих дисертантом висновків та рекомендацій, а пропоновані механізми побудови стратегії управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ є можливими до практичного запровадження. Крім того, матеріали дисертації апробовані на міжнародних науково-практичних конференціях.

З огляду на вищесказане, результати дисертаційної роботи Кімуржий М.І. за темою «Управління потенціалом розвитку підприємств житлово-комунального господарства» мають високий ступінь обґрунтованості, що підкреслює їх теоретичну і практичну цінність.

3. Наукова новизна положень, висновків і рекомендацій дисертації.

На захист дисертантом винесені наступні результати дослідження, що містять наукову новизну:

1. удосконалено структурно-функціональний механізм управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ як інтегрованість функцій, методів, інструментів, інформаційного та нормативно-правового забезпечення, що, на відміну від існуючих, враховує матрицю взаємозв'язків функцій і складових управління потенціалом розвитку підприємства та дозволяє приймати управлінські рішення в напрямі реалізації векторних орієнтирів розвитку;
2. удосконалено науково-методичний підхід до оцінювання ресурсозабезпеченості управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ на основі інтегрального показника оцінки ефективності управління, що, на відміну від інших, ґрунтується на побудові модифікованої графоаналітичної моделі ресурсної складової потенціалу та враховує особливості управління виробничими, фінансовими, інформаційними, трудовими ресурсами підприємств ЖКГ. Це дозволило виявити наявні дисбаланси в управлінні різними складовими ресурсного потенціалу підприємства;
3. удосконалено науково-методичний підхід до оцінювання сприятливості чинників зовнішнього середовища для розвитку підприємств ЖКГ на основі експертного оцінювання, що, на відміну від інших, використовує рангову градацію чинників зовнішнього середовища за вагомістю їх впливу на ефективність управління підприємствами ЖКГ і дозволяє визначити стратегічні блоки управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ;
4. удосконалено методичний підхід до визначення типу стратегії управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ з урахуванням існуючого

стану управління сегментами ресурси–можливості–інновації, що, на відміну від інших, ґрунтується на модифікованому методі SPACE-аналізу, адаптований до потреб ЖКГ України та дозволяє визначити оптимальну стратегію для розвитку підприємства;

5. удосконалено науковий підхід до управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ на основі агрегованої маршрутизації, який, на відміну від існуючих, визначає концептуальні етапи управління за процесним підходом та інтерпретує їх відповідно до специфіки підприємств ЖКГ на основі трьохстороннього аналізу системи потенціалоутворюючих складових «ресурси–можливості–інновації», що дозволило визначити пріоритетність реалізації стратегічних блоків (блок забезпечення енергоефективності та інноваційності; гармонізації тарифної політики; підвищення результативності дебіторської заборгованості) для забезпечення ефективного управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ;

6. набули подальшого розвитку визначення змісту поняття «потенціал розвитку підприємства», що, на відміну від інших, здійснено на основі декомпозиційного аналізу поняття «потенціал», дослідження потенціалу відповідно до рівнів економіки, встановлення зв'язку управління потенціалом із етапами життєвого циклу підприємства, проведення семантичного аналізу категорії «потенціал розвитку підприємства» й аналізу його структурного складу, що дозволило визначити дане поняття як можливості підприємства нарощувати наявні ресурси та залучати незадіяні ресурси в процесі інноваційної діяльності в умовах своєчасної адаптації до змін навколишнього середовища з метою досягнення стратегічних перспектив;

7. набув подальшого розвитку методичний підхід до оцінювання ефективності реалізації стратегії управління потенціалом розвитку за видами діяльності (водопостачання, водовідведення, тепlopостачання та надання послуг з утримання будинків і прибудинкових територій), що, на відміну від інших, побудований на основі таксономічного аналізу персоніфікованих заходів реалізації стратегічних блоків управління потенціалом розвитку

підприємств ЖКГ і дозволяє провести порівняльний аналіз стану управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ до та після реалізації запропонованих заходів.

Дані результати висвітлюють вирішення основної мети дисертаційної роботи, отримані особисто автором, дають можливість зробити висновок про наявність елементів наукової новизни. Результати у висвітлено у публікаціях у фахових виданнях та виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз.

Перший результат висвітлено в публікації:

Кімуржий М.І., Педченко Н.С. Роль управління потенціалом у забезпеченні векторного сталого розвитку ЖКГ. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі : науковий журнал Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки».* 2017. № 5 (84). С. 28 – 37. *Особистий внесок:* досліджено категоріально-понятійний апарат «управління потенціалом підприємства» (0,43 др. арк.).

Другий результат висвітлено у публікаціях:

Кімуржий М.І., Педченко Н.С., Стрілець В.Ю. Ітераційний кластерний аналіз K-means як інструмент сегментації підприємств ЖКГ за рівнем потенціалу їх розвитку. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки.* 2018. № 4 (89). С. 15-29. *Особистий внесок:* розроблено матрицю віднесення підприємства до відповідного сегменту стратегії управління потенціалом розвитку за основними характеристиками діяльності (0,76 др. арк.).

Kimurzhiiy M., Pedchenko N. Peculiarities of the Ukrainian housing and utility services enterprises activity in the context of defining their development potential. *Public and Municipal Finance.* 2018. № 7(1). P. 32-40 *Особистий внесок:* висунуто та доведено гіпотези про існування особливостей розвитку підприємств ЖКГ. (0,6 др.арк.)

представлено на наукових конференціях:

Кімуржий М.І. Сучасний стан управління потенціалом підприємств житлово-комунального господарства: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Засади реформування економічної системи країни в контексті міжнародного співробітництва» (м. Одеса, 2 червня 2018 року).-ГО «Центр економічних досліджень і розвитку».-О.: ЦЕДР, 2018. 128 с. С.53-57. (0,21 др.арк.)

Кімуржий М.І. Побудова графоаналітичної моделі управління ресурсною складовою потенціалу розвитку ЖКГ Полтавської області: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Стан та перспективи розвитку фінансово-економічного потенціалу сучасних підприємств» (м. Дніпро, 23 серпня 2018 р.). – Дніпро: НО «Перспектива», 2018. С. 44-48. (0,2 др.арк.)

Третій результат представлено на науковій конференції:

Кімуржий М.І., Педченко Н.С. Ідентифікація факторів сприятливості зовнішнього середовища до нарощення потенціалу розвитку підприємств ЖКГ: матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Perspectives of science and education» (м. Київ, м. Карлові Вари (Чехія), 28 вересня 2018 р.).- С. 410-418 *Особистий внесок*: надано характеристику факторам, що сприяють використанню можливостей ефективного управління потенціалом розвитку ЖКГ (0,37 др.арк.)

Четвертий результат представлено на науковій конференції:

Кімуржий М.І. Розробка рекомендованих стратегій управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ Полтавської області на основі модифікованого методу SPACE-аналізу: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Модернізація економіки країни в контексті соціальних викликів» (Львів, 1 вересня 2018 року) / ГО «Львівська економічна фундація». – Львів: ЛЕФ, 2018. – С.31-34 (0,17 др.арк.)

П'ятий результат висвітлено у публікації:

Кімуржий М.І. Обґрунтування маршрутизації стратегічного управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ з позицій процесного підходу.

«Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент». 2018. №34.-С. 10-17. (0,57др.арк.)

та представлено на науковій конференції:

Кімуржий М.І. Агрегована маршрутизація управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ: теоретичний аспект: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Становлення нової економіки в сучасних умовах: проблеми, особливості та напрями» (Київ, 30 березня 2019 р.).С. 47-49 (0,12 др.арк.)

Шостий результат висвітлено в публікаціях:

Кімуржий М.І. Обґрунтування маршрутизації стратегічного управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ з позицій процесного підходу. «Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент». 2018. №34.-С. 10-17. (0,57др.арк.)

та представлено на науковій конференції:

Кімуржий М.І. Побудова концептуальної моделі дослідження поняття «потенціал розвитку підприємства»: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка, фінанси, управління та право: теоретичні підходи та практичні аспекти розвитку» (Полтава, 23 липня 2018 р.): у 2 ч. – Полтава: ЦФЕНД, 2018. Ч. 1. 63 с. С.23-25 (0,14 др.арк.)

Сьомий результат висвітлено у публікації:

Кімуржий М.І. Персоніфікація заходів стратегії управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ за видами діяльності. *Вісник Одеського національного університету. Економіка*. 2018. Том 23 № 5 (70). С. 84-90 (0,69 др. арк.).

Широка географія публікацій Кімуржий М.І. є свідченням наукової зацікавленості в результатах проведених досліджень.

8. Теоретичне значення та практична цінність одержаних результатів дослідження.

Теоретичне значення отриманих автором наукових результатів полягає в обґрунтованні і розробці науково-методичних підходів та практичних

рекомендацій з питань розробки й упровадження заходів реалізації стратегічного управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ. В дисертаційній роботі розкриті авторські аргументи і уявлення щодо існуючих та перспективних методичних підходів до оцінювання процесів управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ. Науково-практичний інтерес мають авторські розробки інструменту сегментації підприємств ЖКГ за рівнем потенціалу розвитку на основі ітераційного кластерного аналізу.

Практичну цінність мають результати апробації наукового інструментарію побудови структурно-функціонального механізму управління потенціалом розвитку підприємств, які використані для візуалізації прогностичних оцінок моделі управління ресурсною складовою потенціалу розвитку підприємств ЖКГ Полтавської області.

Результати дисертаційної роботи теоретично обґрунтовані, методологічно забезпечені та доведені до можливості практичного застосування моделей та інструментів удосконалення системи управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ, що підтверджується відповідними довідками про впровадження:

здобувачем обґрунтовано доцільність застосування експертного оцінювання факторів сприятливості зовнішнього середовища до ефективного управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ методом Дельфі при формування стратегічної програми розвитку регіону (довідка впровадження Департаменту будівництва, містобудування і архітектури та житлово-комунального господарства Полтавської обласної державної адміністрації № 03.2-06/735 від 20.02.2019);

здобувачем запропоновано інноваційні підходи удосконалення управління потенціалом розвитку шляхом визначення векторності стратегії управління за допомогою інструментарію SPACE-аналізу при розробці заходів щодо забезпечення організації обслуговування населення підприємствами та організаціями ЖКГ (довідка впровадження Управлінням житлово-комунального господарства виконавчого комітету Білгород-Дністровської

міської ради № 69 від 07.02.2019.);

автором запропоновано науково-методичний підхід до аналізу достатності ресурсів для ефективного управління потенціалом підприємств (довідка впровадження комунального підприємства Житлово-експлуатаційного об'єднання №1 м. Білгород-Дністровський (довідка №330 від 23.02.2019);

автором обґрунтовано маршрутизацію стратегічного управління потенціалом розвитку потенціалу підприємств ЖКГ з позицій процесного підходу та практичні персоніфіковані заходи реалізації стратегічних блоків управління потенціалом розвитку підприємств (довідка впровадження ОСББ «Центр», м. Білгород-Дністровський №7 від 16.01.2019).

9. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження.

Розроблені наукові положення, методичні підходи та науково-практичний інструментарій надають можливість заходи реалізації стратегічного управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ та можуть бути використані в роботі галузевих підприємств, органів міського й регіонального управління в практиці розробки стратегії розвитку підприємств. До позитивів пропонованих автором напрямів удосконалення управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ можна віднести: зниження суб'єктивності при формуванні стратегічних програм розвитку та підвищення прогнозованості діяльності підприємств з огляду на інноваційність підходів управління потенціалом їх розвитку.

10. Повнота викладених наукових положень, матеріалів, висновків і рекомендацій в опублікованих працях.

Наукові положення, висновки і рекомендації Кімуржий М.І. викладені в у 13 наукових працях загальним обсягом 5,53 друк. арк., з яких особисто автору належить 4,3 друк. арк., у тому числі: 1 колективній монографії, 5 статей у

журналах і збірниках наукових праць, що є фаховими з економіки; 6 публікацій у матеріалах конференцій, 1 публікація в інших виданнях.

В публікаціях матеріал викладений логічно, зрозумілою мовою, ґрунтовно розкрито характер і результати досліджень. Тема дисертаційного дослідження відповідає змісту викладених матеріалів, автореферат достатньо повно відображає зміст дисертації та її висновки. Положення дисертації пройшли апробацію на міжнародних і всеукраїнських науково – практичних конференціях.

Обсяг, кількість наукових публікацій за темою дисертації відповідає чинним вимогам МОН України та підтверджує певну теоретичну цінність, обґрунтованість та корисність отриманих результатів і висновків. Всі наукові положення, що виносяться на захист, отримано автором самостійно. З положень які одержано у співавторстві, в роботі наведені лише ті результати, що належать автору особисто.

11. Дискусійні положення та зауваження щодо дисертації

Незважаючи на безсумнівні переваги і новизну, дисертаційна робота не позбавлена деяких недоліків та дискусійних моментів:

1. Здобувачем проведено досить глибоке дослідження наукового конструкту «потенціал розвитку підприємства», визначено взаємозв'язок життєвого циклу підприємства та видів потенціалу підприємства, проведена ідентифікація достатності умов для реалізації потенціалу стабілізації та розвитку підприємства (стор. 18-22, рис.1.1, рис.1.2.). З огляду на визначення сучасного стану підприємств ЖКГ як кризового (збитковість діяльності, аварійність основних засобів, високий рівень дебіторської заборгованості за надані послуги тощо) здобувачу доцільно було б обґрунтувати, чому дослідження спрямовані саме на управління потенціалом розвитку, а не потенціалом стабілізації підприємств ЖКГ.
2. Здобувач виявив високий рівень обізнаності методів проведення наукових досліджень, що є позитивним. Для визначення особливостей діяльності

підприємств ЖКГ автором застосовано метод гіпотез (стор. 38-51, рис.1.5). За результатами доведення окреслених гіпотез автором визначено порядок із загальними функціями управління підприємств низку «специфічних функцій» (стор.50). На нашу думку, виокремлені автором особливості скоріше є специфічними галузевими ознаками, а не специфічними функціями управління для підприємств ЖКГ. Здобувачу доцільно було б відповідно до виявлених галузевих ознак визначити і специфічні для підприємств галузі функції управління, як то: за ознакою – підприємства природної монополії, специфічна функція управління – тарифне регулювання тощо.

3. Спираючись на авторській підхід до розгляду сутності потенціалу розвитку як системи «ресурси-можливості-інновації» та застосований ресурсний підхід до вивчення потенціалу, здобувач виокремлює та досліджує такі основні види ресурсів: фінансові, виробничі, трудові та інформаційні (стор.74-94). На нашу думку, здобувачем недостатньо обґрунтовано причини ігнорування таких видів ресурсів, як то: технічні та технологічні, просторові, ресурси організаційної структури управління підприємств ЖКГ. Також доцільно було б обґрунтувати акцентування уваги на економічній складовій потенціалу підприємства та залишення поза увагою соціальної та екологічної складових потенціалу підприємств ЖКГ.
4. Результати діагностики факторів впливу зовнішнього середовища на можливість забезпечення ефективного управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ Полтавської області (рис. 2.9., стор.111) за методом Делфі дозволили автору визначити такі основні стратегічні блоки, що потребують особливої уваги: блок гармонізації тарифної політики; блок забезпечення енергоефективності та інноваційності; блок оптимізації відносин зі споживачами та мінімізації дебіторської заборгованості; блок підвищення результативності діяльності підприємств, з чим в повній мірі погоджуємось. Здобувачу доцільно було б обґрунтувати мотивацію

акцентування подальших наукових пошуків тільки одного з визначених блоків (забезпечення інноваційності розвитку).

5. Побудова трикутників рекомендованих стратегій управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ Полтавської області за методом SPACE дозволила автору візуалізувати (стор. 131, рис.2.12) поступовий перехід типу поведінкової стратегії від захисної у 2013-2015 роках до конкурентної у 2016 роках і агресивної у 2017 році з метою вижити і безперервно функціонувати в конкретний період часу. На нашу думку, об'єднання всіх підприємств ЖКГ Полтавської області в один об'єкт дослідження є невиправданим. Поведінкова стратегія підприємств, що обслуговують житловий фонд, підприємств теплоенергетики та теплопостачання, водопостачання та водовідведення обласного, районного чи міського рівня відрізняється з огляду на різні чинники.
6. В цілому погоджуючись із запропонованою автором агрегованою маршрутизацією управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ на основі інтеграції концептуальних етапів управління за процесним підходом та специфіки діяльності сфери ЖКГ (рис. 3.1., стор. 145-158), зауважуємо на необґрунтованості окремих тверджень неведених автором, наприклад, щодо відсутності методики з планування, обліку та калькулювання собівартості житлово-комунальних послуг (стор.157).

12. Загальні висновки.

Дисертаційна робота Кімуржій Марії Іванівни на тему «Управління потенціалом розвитку підприємств житлово-комунального господарства» представляє собою завершену самостійно написаною науковою працею, яка має достатню обґрунтованість та глибину пошуків, містить наукові положення, висунуті автором для прилюдного захисту, характеризується єдністю змісту і свідчить про особистий внесок здобувача в економіку та управління підприємств житлово-комунального господарства. В процесі дослідження дисертант зміг одержати нові наукові результати, сформулювати

важливі висновки та рекомендації. Практична цінність дисертаційної роботи полягає в розробці конкретних рекомендацій удосконалення системи управління потенціалом розвитку підприємств ЖКГ, застосування яких забезпечить довгострокову інвестиційну привабливість та фінансову стійкість підприємств, дозволить упереджувати ризиків та сприятиме підвищенню якості послуг . Автореферат є ідентичним за змістом основним положення дисертації і достатньо повно відображає зміст дисертації та її основні висновки.

Таким чином, за своєю актуальністю, науковою новизною та практичною цінністю дисертація Кімуржий М.І. є закінченою науково-дослідницькою роботою і повністю відповідає вимогам п.9, 11, 13 та 14 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567, та інших нормативних актів МОН України щодо дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Кімуржий Марія Іванівна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент:

кандидат економічних наук, доцент кафедри
фінансів, банківського бізнесу та оподаткування,
заступник головного бухгалтера
Національного університету «Полтавська
політехніка імені Юрія Кондратюка»

29 листопада 2019р

Алла БЕРЕЖНА

підпис Бережної А.Ю. завіряю

Перший проректор, проректор з
науково-педагогічної роботи,
доктор технічних наук, доцент
Національного університету «Полтавська
політехніка імені Юрія Кондратюка»

Богдан КОРОБКО